

Till Konstitutionsutskottet

Begäran om granskning av regeringens och speciellt den tidigare arbetsmarknadsministern Ylva Johanssons och nuvarande arbetsmarknadsminister Eva Nordmarks styrning av Arbetsförmedlingen

Staten har genom Arbetsförmedlingen myndighetsansvaret för arbetsmarknadspolitiken. För att myndigheten ska uppfylla detta ansvar behövs en tydlig styrning och målsättning för verksamheten, så att resurser och krav dels förhåller sig till varandra på ett rimligt sätt, dels att tillgängliga resurser används rationellt och inriktat på uppsatta mål. Det sätt som detta ansvar utövas av regering och ansvarigt statsråd sker i huvudsak genom regleringsbrev respektive medelstilldelning i statsbudgeten.

Den 21 december 2018 avslutade riksdagen arbetet med statens budget för 2019, där Moderaternas och Kristdemokraternas budgetreservation vann majoritet. Det innebar bl.a. att Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag kraftigt minskades samtidigt som myndigheten fick väsentligt minskade medel för programinsatser för arbetssökande. Reduceringen ledde till att Arbetsförmedlingen aviserade en nedläggning av ca 130 kontor, framför allt små kontor i glesbygdsområden, samt att man varslade 4 500 anställda om uppsägning. I den så kallade Januariöverenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Liberalerna överenskomms att Arbetsförmedlingen ska reformeras i grunden och att ett nytt system baserat på LOV ska utvecklas där fristående aktörer matchar och rustar arbetssökande för de lediga jobben. Myndigheten ska stöpas om i grunden och privatiseras.

Den därefter tillträdde regeringen har inte klargjort hur denna väldiga omvandling ska kunna genomföras på ett rimligt och ansvarsfullt sätt. I vårändringsbudgeten för 2019 hade regeringen möjligheten att tillskjuta medel till Arbetsförmedlingen, men valde att inte göra det. Detta trots att de själva kritiserat den besparing som beslutades genom Moderaternas och Kristdemokraternas budgetreservation.

I regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Arbetsförmedlingen saknas, till skillnad från tidigare år, uttalade mål för myndighetens verksamhet. Detta tillsammans med de stora besparingarna i budget är anmärkningsvärt. Det sker dessutom i en tid där myndigheten väntas genomgå en omfattande men än så länge opreciserad förändring, vilket ställer extra höga krav på tydlighet och styrning. Det råder redan en kaosliknande situation inom myndigheten och det är svårt att se hur befintlig verksamhet ska kunna bedrivas och hur den varslade privatiseringen ska kunna genomföras under annat än ytterligare kaotiska förhållanden. Jag menar att detta är allvarligt och att agerandet är oansvarigt.

Rimliga beredningskrav kan inte åsidosättas och nödvändig styrning från regeringen kan inte anstå endast för att regeringspartierna tecknat en politisk överenskommelse med andra partier. Regeringens ansvar är oförändrat och kontinuerligt.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan menar jag att konstitutionsutskottet bör granska hur regeringen och speciellt den tidigare arbetsmarknadsministern Ylva Johansson och nuvarande arbetsmarknadsminister Eva Nordmarks styrning av Arbetsförmedlingen förhåller sig till det ansvar som rimligtvis kan ställas på regeringen respektive det statsråd som har särskilt ansvar för arbetsmarknadspolitiken och dess genomförande.

Stockholm den 6 november 2019

Ali Esbati

Ali Esbati
Riksdagsledamot
Vänsterpartiet